

Redogörelse för det nya karensavdraget

Nedan ändringar gäller för följande branschavtal: Läns- och regionmuseer, Trafik samt Vård och omsorg.

Förhandlingsprotokoll

Parterna har kommit överens om ändringar i ovanstående avtal till följd av en ändring i Sjuklönelagen från och med den 1 januari 2019.

Uppföljning

Centrala parter är överens om att gemensamt följa upp och utvärdera effekterna av de konsekvensändringar som gjorts i kollektivavtalet med anledning av införandet av karensavdrag. Den uppföljning och utvärdering som finns omskriven i förhandlingsprotokollet berör endast de centrala parterna.

Bakgrund

Den 1 januari 2019 införs ett karensavdrag istället för en karensdag. Ändringen i avtalen görs till följd av en ändring i Sjuklönelagen som syftar till att självrisken vid sjukdom ska bli mer förutsägbar för arbetstagaren och ge rättvisare förutsättningar arbetstagare emellan. Förutom att ge ett mer jämlikt avdrag till arbetstagare som arbetar koncentrerad arbetstid, stängs också möjligheten att kunna styra avdragets storlek genom att till exempel sjukanmäla sig sent på arbetsdagen.

Karensavdraget ska göras mot intjänad sjuklön för sjuklöneperioden och sjuklön beräknas från dag 1. Karensavdraget ska motsvara 20 % av sjuklönen för en genomsnittlig arbetsvecka.

En överenskommelse mellan Sobona – Kommunala företagens arbetsgivarorganisation och berörda fackliga organisationer om beräkningsgrunder av karensavdraget finns nu i kollektivavtalet.

§ 8 Ledighet

Moment 1:4

I mom. 1:4 under rubriken Sjuklön har en konsekvensändring gjorts med anledning av ändring i Sjuklönelagen. Sjuklön betalas ut från dag 1 och skrivningen om karensdag utgår.

I mom. 1:4 har en ny rubrik tillförts gällande beräkningsgrunder för karensavdraget:

a) anger beräkningsgrunder för tillsvidareanställda samt arbetstagare med tidsbegränsad anställning och i förväg fastställd schemalagd tid under minst en hel kalendermånad samt

b) som anger beräkningsgrunder för övriga arbetstagare.

Av första stycket framgår att karensavdraget görs på sjuklön. I en anmärkning i momentet framgår att avdraget inte kan överstiga sjuklönen för sjuklöneperioden.

En av intentionerna med införandet av karensavdraget är att avdraget ska vara likvärdigt oberoende av när sjukdomen inträffar. Om hela karensavdraget inte kan dras gentemot sjuklönen dag 1 i sjuklöneperioden, exempelvis på grund av att arbetstagaren blev sjuk under del av dag, ska karensavdraget fortsätta dras mot resterande sjuklön under sjuklöneperioden. Om arbetstagaren är tillbaka i arbete dag 2 blir därmed inte karensavdraget högre än sjuklönen för dag 1 i sjuklöneperioden.

Karensavdrag enligt a)

Under alternativ a) beskrivs hur karensavdraget ska beräknas för samtliga tillsvidareanställda arbetstagare samt arbetstagare med tidsbegränsad anställning och som har fastställd schemalagd tid under minst en hel kalendermånad, vilket gäller oavsett om arbetstagaren har månadslön eller timlön. Det innebär att alla arbetstagare, såväl tillsvidareanställda som de med tidsbegränsad anställning som har ett anställningsavtal som sträcker sig minst en kalendermånad, samt arbetstagare med en i förväg inplanerad arbetstidsförläggning under minst en hel kalendermånad ska beräknas enligt a). Med kalendermånad avses från den första till den sista dagen i en hel kalendermånad. Samtliga månadsavlönade arbetstagare hanteras enligt a).

Karensavdraget med kalenderdagsberäkning görs enligt följande

kalenderdagslön x 1,4 x 80 %.

Faktor 1,4 motsvarar 20 % av veckolönen. Vid beräkning av karensavdrag är faktorn konstant för alla arbetstagare oavsett kvot.

Gränsdragning mellan a) och b)

Samtliga månadsavlönade arbetstagare hanteras enligt a). En arbetstagare med timlön tackar ja till ett vikariat fr.o.m. 31 mars t.o.m. 15 april. Därefter görs överenskommelse om ytterligare ett vikariat fr.o.m. 19 april t.o.m. 3 maj. Den 28 april sjukanmäler sig arbetstagaren. Den beräkningsgrund för karensavdrag som då ska användas är timlöneberäkning enligt b). Anledningen till detta är att schemat inte i förväg är planerat för hela kalendermånaden, utan arbetstid tillkommer efter hand under månaden. Om arbetstagaren däremot tackat ja till en anställning fr.o.m. 31 mars t.o.m. 3 maj ska karensavdrag enligt kalenderdagsberäkning a) göras.

Principiella ställningstaganden gällande gränsdragning mellan tillämpning av a) eller b) ska hanteras av centrala parter.

Exempel

Exempel 1, Karensavdrag för arbetstagare med kvot 1,4

Arbetstagaren i exemplet har en månadslön på 25 000 kr och en arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 1,4 (fem arbetsdagar av veckans sju) sjukanmäler sig i en månad med 30 kalenderdagar. Kalenderdagslön beräknas genom att dela månadslön med antalet dagar i den aktuella månaden, i detta fall 25 000/30.

Kalenderdagslön	833,33 x 30 dgr	=	25 000,00
Sjukfrånvaro	833,33 x 1,4	=	- 1 166,66
Sjuklön	833,33 x 1,4 x 80 %	=	933,33
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80 %	=	- 933,33
Summa		=	23 833,34

För arbetstagaren i ovanstående exempel blir karensavdraget 933,33 kr. Det motsvarar summan för sjuklön.

Exempel 2, Karensavdrag för arbetstagare med kvot 2,20

Arbetstagaren i exemplet har en månadslön på 25 000 kr och en arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 2,20 sjukanmäler sig i en månad med 30 kalenderdagar.

Kalenderdagslön	833,33 x 30 dgr	=	25 000,00
Sjukfrånvaro	833,33 x 2,2	=	- 1 833,33
Sjuklön	1 833,33 x 80 %	=	1 466,66
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80 %	=	- 933,33
Summa		=	23 700,00

I exempel 2 och 3 framgår att arbetstagare med en arbetstidsförläggning som ger en högre kvot behåller del av sjuklönen från dag 1 i sjuklöneperioden.

Exempel 3, Karensavdrag för arbetstagare med kvot 2,80

Arbetstagaren i exemplet har en månadslön på 25 000 kr och en arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 2,80 sjukanmäler sig i en månad med 30 kalenderdagar.

Kalenderdagslön	833,33 x 30 dgr	=	25 000,00
Sjukfrånvaro	833,33 x 2,8	=	- 2 333,32
Sjuklön	833,33 x 2,8 x 80 %	=	1 866,66
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80 %	=	- 933,33
Summa		=	23 600,01

Exempel 4, Karensavdrag vid insjuknande del av dag

En arbetstagare med en månadslön på 25 000 kr med arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 2,20. Arbetstagaren sjukanmäler sig när två timmar återstår av ett arbetspass på totalt 11 timmar under en månad med 30 kalenderdagar. Arbetstagaren är åter i arbete nästkommande arbetsdag.

Kalenderdagslön	833,33 x 30 dgr	=	25 000,00
Sjukfrånvaro 2 timmar	2/11 x 833,33 x 2,2	=	- 333,33
Sjuklön	333,33 x 80 %	=	266,67
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80 % = 933,33	=	- 266,67
Summa		=	24 666,67

Sjuklönen är i ovanstående exempel lägre än karensavdraget, vilket innebär att karensavdraget blir 266,67 kr eftersom karensavdraget aldrig kan bli högre än sjuklönen för sjuklöneperioden. Om sjukfrånvaron däremot fortsätter dag 2, återstår 666,66 kr (933,33 - 266,67) av karensavdraget vilket dras mot sjuklönen för sjuklöneperioden.

Exempel 5, Karensavdrag vid deltidssjukskrivning

Arbetstagaren i exemplet har en månadslön på 25 000 kr och en arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 1,4 (fem arbetsdagar av veckans sju). Arbetstagaren sjukanmäler sig på 50 % av heltid. Den aktuella månaden har 30 kalenderdagar.

Kalenderdagslön	833,33 x 30 dgr	=	25 000,00
Sjukfrånvaro 4 timmar	4/8 x 833,33 x 1,4	=	- 583,33
Sjuklön 4 timmar	583,33 x 80 %	=	466,66
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80 % = 933,33	=	- 466,66
Summa		=	24 416,67

Sjuklönen är i exemplet lägre än karensavdraget, vilket innebär att karensavdraget blir 466,66 kr om arbetstagaren är tillbaka på heltid följande dag. Om sjukfrånvaron däremot fortsätter dag 2, återstår 466,67 kr (933,33 - 466,66) av karensavdraget vilket dras mot kommande sjuklön för sjuklöneperioden. Karensavdraget är detsamma oavsett om arbetstagaren är sjuk på hela sin tjänstgöringsgrad eller endast på deltid.

Exempel 6, Karensavdrag med kalenderdagsberäkning och timlön, motsvarande heltid

De arbetstagare som har timlön och i förväg planerad arbetstidsförläggning som är minst en hel kalendermånad ska också kalenderdagsberäknas. Det innebär att en kalenderdagslön ska räknas fram genom att intjänad timlön för månaden delas med antalet dagar i kalendermånaden. Arbetstagaren har 130 kr i timlön och arbetat 165 timmar i en månad med 30 dagar. Sjukanmälan inkommer inför ett inplanerat arbetspass på 4 timmar.

Lön för månaden	165 x 130	=	21 450,00
(Kalenderdagslön	21 450/30 dgr	=	715,00)
Sjukfrånvaro 4 tim.	4 x 130	=	- 520,00
Sjuklön	4 x 130 x 80%	=	416,00
Karensavdrag	715 x 1,4 x 80%	=	- 800,80
Summa		=	20 545,20

I ovanstående exempel framgår att arbetstagaren har arbetat motsvarande heltid vilket speglas i karensavdraget som blir högre. Om arbetstagaren är tillbaka dag 2 kommer karensavdraget bli samma som sjuklönen, 416 kr. Om sjukledigheten fortsätter efter dag 1 ska karensavdrag fortsatt göras med 384,80 kr (800,80 - 416) mot sjuklönen i sjuklöneperioden.

Exempel 7, Karensavdrag för timlön, motsvarande deltid

I exemplet har arbetstagaren 130 kr i timlön och har arbetat 103 timmar i en månad med 30 dagar. Sjukanmälan inkommer inför ett inplanerat arbetspass på 9 timmar.

Lön för månaden	103 x 130	=	13 390,00
(Kalenderdagslön	13 455/30 dgr	=	446,33)
Sjukfrånvaro 9 tim.	9 x 130	=	- 1 170,00
Sjuklön	9 x 130 x 80%	=	936,00
Karensavdrag	446,33 x 1,4 x 80%	=	- 499,89
Summa		=	12 656,11

I ovanstående exempel framgår att för arbetstagare med timlön baseras karensavdraget på hur mycket arbetstagaren arbetat under aktuell kalendermånad. Arbetstagaren behåller del av sjuklönen redan från dag 1 (436,11 kr).

Exempel 8, Karensavdrag för timlön, med låg sysselsättningsgrad och kalenderdagsberäkning

Arbetstagaren arbetar endast ett 8 timmarspass i veckan. Timlönen är 130 kr under en kalendermånad med 30 dagar. Sjukanmälan inkommer innan veckans inplanerade arbetspass.

Lön för månaden	32 x 130	=	4 160,00
(Kalenderdagslön	4 160/ 30 dgr	=	138,67)
Sjukfrånvaro	8 x 130	=	- 1 040,00
Sjuklön	8 x 130 x 80%	=	832,00
Karensavdrag	138,67 x 1,4 x 80%	=	- 155,31
Summa		=	3 796,69

Arbetstagaren får i ovanstående exempel ett lågt karensavdrag och behåller delar av sjuklönen redan dag 1. Det beror på att arbetstagaren sammanlagt har arbetat få timmar under månaden. I exemplet visas att det trots en arbetstidsförläggning som motsvarar en heltid för den aktuella dagen, görs karensavdraget utifrån ett genomsnitt av månaden.

Karensavdrag vid särskilda ersättningar

Enligt § 8 mom. 1:7 utgör särskilda ersättningar i form av O-tillägg samt jour och beredskap grund för beräkning av sjuklön. Därmed ska karensavdraget även beräknas på dessa särskilda ersättningar.

Beräkningen för denna del av karensavdraget som utgörs av särskilda ersättningar sker endast under dag 1 i sjuklöneperioden. De särskilda ersättningarna är del av karensavdraget enligt följande:

Särskilda ersättningar för insjuknandedagen x 80 %

Exempel 9, Karensavdrag med kalenderdagsberäkning inklusive O-tillägg

En arbetstagare med månadslön på 25 000 kr har en arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 2,20 och sjukanmäler sig i en månad med 30 kalenderdagar. För insjuknandedagen skulle 540 kr i O-tillägg utgå i ersättning.

			Lön	O-tillägg
Lön och särskilda ersättningar			25 000,00	540
Sjukfrånvaro	833,33 x 2,2	=	-1 833,32	- 540
Sjuklön lönedelar	1833,32 x 80%	=	1 467,66	
Sjuklön o-tillägg	540 x 80%	=		432
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80%	=	-933,33	-432
Summa			23 701,01	0

Det totala karensavdraget i denna sjukperiod blir 933,33 kr för lönedelar samt 432 kr för de särskilda ersättningarna. Totalt blir karensavdraget 1 365,33 kr.

Exempel 10, Karensavdrag med kalenderdagsberäkning och O-tillägg vid insjuknande del av dag

En arbetstagare med månadslön på 25 000 kr har en arbetstidsförläggning som motsvarar en kvot på 2,20. Månaden har 30 kalenderdagar. Arbetstagaren sjukanmäler sig sista 2 timmarna av ett arbetspass på 8 timmar. För insjuknandedagen skulle 540 kr i O-tillägg utgå i ersättning totalt. För de två timmar arbetstagaren insjuknar skulle 140 kr i O-tillägg ha utgått i ersättning.

		Lön	O-tillägg
Lön och särskilda ersättningar		25 000,00	540
Sjukfrånvaro 2 tim.	2/8 x 833,33 x 2,2	- 458,33	-140
Sjuklön 2 tim.	458 x 80%	366,67	
Sjuklön o-tillägg	140 x 80%		112
Karensavdrag	833,33 x 1,4 x 80%	- 933,33	- 112
Summa		= 23 975,01	400

I ovanstående exempel framgår att karensavdraget innehåller O-tillägg under dag 1 i sjuklöneperioden. Det totala karensavdraget i denna sjuklöneperiod blir 933,33 kr för lönen samt 112 kr för de särskilda ersättningarna, totalt 1 045,33 kr. Om arbetstagaren är tillbaka dagen efter kommer karensavdraget bli 478,67 kr (366,67 + 112). Om sjuklöneperioden fortsätter kommer det kvarvarande karensavdraget 566,66 kr (1045,33 - 478,67) dras mot sjuklön i sjuklöneperioden.

Karensavdrag vid jour och beredskap

Karensavdraget ska vara likvärdigt oavsett när sjukfrånvaron inträffar. Det innebär att karensavdrag enligt § 8 mom. 1:4 ska göras även under dag då arbetstagaren har jour och beredskap men ingen ordinarie arbetstid förlagd. Den delen av karensavdraget som inte har kunnat dras gentemot sjuklönen för dag 1 i sjuklöneperioden, alltså för tiden med endast jour eller beredskap, kommer dras mot sjuklön för fortsatt sjuklöneperiod. Karensavdraget kan dock aldrig bli högre än sjuklönen för sjuklöneperioden.

Exempel 11, Karensavdrag vid insjuknande under jour eller beredskap

En arbetstagare med månadslön 25 000 kr, med kvot 1,4 har beredskap lördag och söndag kl. 12-22. Månaden har 30 dagar. Arbetstagaren insjuknar inför lördagens beredskap. Ersättning för beredskap 10 timmar är i detta exempel 445 kr för lördag respektive söndag.

	<u>Lördag</u>		<u>Söndag</u>		<u>Måndag</u>
	Lön	Beredskap	Lön	Beredskap	Lön
Lön och beredskap	0	445	0	445	833,33
Sjukfrånvaro	0	- 445		- 445	-1 166,66
Sjuklön	0	356	0	356	933,33
Karensavdrag totalt	- 933,33	- 356			
Karensavdrag	för lördag	- 356	för söndag	- 356	- 577

Karensavdraget är 1 289,33 kr (933,33 + 356). Om sjukfrånvaron endast pågår under lördagens beredskap blir karensavdraget 356 kr. Om sjukfrånvaron fortsätter under söndagens beredskap fortsätter avdraget att dras mot sjuklönen. Om sjukfrånvaron fortsätter även under måndagen återstår 577 kr (1289,33 – 712) av karensavdraget. Om arbetstagaren är tillbaka i arbete på måndag blir karensavdraget sjuklönen för helgens ersättning, totalt 712 kr (356 + 356). Samma beräkningsgrunder som i ovanstående exempel med beredskap gäller även jour.

Exempel 12, Karensavdrag vid insjuknande under dag med ordinarie arbetstid samt jour eller beredskap

En arbetstagare med månadslön 25 000 kr, med kvot 1,4 och med både ordinarie arbetstid samt beredskap under fredag och endast beredskap under lördag och söndag kl. 12-22. Månaden har 30 dagar. Arbetstagaren är sjuk fredag till söndag. Beredskap är förlagd 5 timmar under fredag och 10 timmar under lördag respektive söndag.

	<u>Fredag</u>		<u>Lördag</u>	<u>Söndag</u>
	Lön	Beredskap	Beredskap	Beredskap
Lön och beredskap	833,33	222,50	445	445
Sjukfrånvaro	-1 166,66	- 222,50	- 445	- 445
Sjuklön	933,33	178	356	356
Karensavdrag totalt	- 933,33	- 178		

I och med att arbetstagaren är sjuk hela fredagen så dras hela karensavdraget gentemot sjuklön för dag 1 i sjuklöneperioden. Karensavdraget består både av det kalenderdagsberäknade avdraget samt sjuklönen för särskilda ersättningar under dagen. I detta fall blir det totala karensavdraget $933,33 + 178 = 1\,111,00$ kr.

Karensavdrag enligt b)

Under alternativ b) beskrivs hur karensavdraget beräknas för tidsbegränsat anställd arbetstagare med timlön och kortare inplanerad arbetstidsförläggning än en hel kalendermånad. Karensavdraget görs med ett schablonavdrag motsvarande högst 8 timmars sjuklön. Om arbetstagaren har ett arbetspass med lägre antal timmar än 8 upptaget i ordinarie schema under första dagen i sjuklöneperioden, beräknas karensavdraget på dessa timmar. Om arbetstagaren däremot har ett arbetspass som överstiger 8 timmar i sitt ordinarie schema för första sjukdagen i sjuklöneperioden så får arbetstagaren behålla sjuklön för de överskjutande timmarna utöver 8. Beräkningen av karensavdraget görs på de *första* 8 timmarna under dag 1 i sjuklöneperioden. I sjuklönen ingår eventuella särskilda ersättningar för dessa timmar.

Exempel

Exempel 13, Karensavdrag med timlöneberäkning för längre arbetspass än 8 timmar

Arbetstagaren har en timlön på 152 kr. Arbetspasset är 10 timmar och O-tillägg för passet är totalt 300 kr, varav 248 kr tillhör första 8 timmarna av passet. Sjukanmälan sker innan passets början.

Sjuklön	$((152 \text{ kr} \times 10) + 300 \text{ kr}) \times 80\%$	=	1 760,00
Karensavdrag	$((152 \text{ kr} \times 8) + 248 \text{ kr}) \times 80\%$	=	- 1 414,40
Summa		=	345,60

I ovanstående exempel framgår att delar av sjuklönen utbetalas redan för första arbetspasset utifrån att arbetspasset är längre än 8 timmar.

Exempel 14, Karensavdrag med timlöneberäkning för kortare arbetspass än 8 timmar

Arbetstagaren har en timlön 152 kr. Arbetspasset är 4 timmar och O-tillägg för passet är totalt 150 kr. Sjukanmälan sker innan passets början.

Sjuklön	$((152 \text{ kr} \times 4) + 150 \text{ kr}) \times 80\%$	=	606,40
Karensavdrag	$((152 \text{ kr} \times 4) + 150 \text{ kr}) \times 80\%$	=	- 606,40
Summa		=	0 kr

I ovanstående exempel framgår att karensavdraget blir detsamma som sjuklönen. Detta på grund av att arbetspassets längd var kortare än 8 timmar. Karensavdraget kan aldrig bli högre än sjuklönen (inklusive eventuella särskilda ersättningar) för i schema upptagen tid på insjuknandedagen.

Exempel 15, Karensavdrag med timlöneberäkning vid insjuknande del av dag.

Arbetstagaren har en timlön på 152 kr. Ett arbetspass på måndag är 7 timmar. Ett arbetspass på tisdag är 7 timmar. Sjukanmälan sker när 2 timmar återstår av måndagens arbetspass och arbetstagaren är fortsatt sjukfrånvarande på tisdagen.

Sjuklön	$(152 \text{ kr} \times (2+7)) \times 80\%$	=	1 094,40
Karensavdrag	$(152 \text{ kr} \times 7) \times 80\%$	=	- 851,20
Kvarvarande sjuklön		=	243,20

För de första 5 timmarna på måndag utbetalas timlön som vanligt, exemplet visar endast sjuklön och karensavdrag. Utifrån att arbetspasset dag 1 är 7 timmar, beräknas även karensavdraget på 7 timmars sjuklön. Inget ytterligare karensavdrag ska därmed göras mot sjuklönen under senare del av sjuklöneperioden.

Mom 1:6 Hantering av karensavdrag vid lokala avtal om timlöneberäkning

I moment 1:6 under rubriken sjuklön har en konsekvensändring gjorts med anledning av ändring i Sjuklönelagen. Sjuklön betalas ut från dag 1 och skrivningen om karensdag utgår.

I moment 1:6 har en ny rubrik tillförts gällande beräkningsgrunder för karensavdraget.

Av första stycket framgår att karensavdraget görs på sjuklön. I en anmärkning i momentet framgår att avdraget inte kan överstiga sjuklönen för sjuklöneperioden. Sjuklön ska beräknas redan från dag 1 i sjuklöneperioden.

En av intentionerna med införandet av karensavdraget är att avdraget ska vara likvärdigt oberoende av när sjukdomen inträffar. Om hela karensavdraget inte kan dras gentemot sjuklönen dag 1 i sjuklöneperioden, exempelvis på grund av att arbetstagaren blev sjuk under del av dag, ska karensavdraget fortsätta dras mot resterande sjuklön under sjuklöneperioden. Om arbetstagaren är tillbaka i arbete dag 2 blir därmed inte karensavdraget högre än sjuklönen för dag 1 i sjuklöneperioden. Särskilda ersättningar ingår som en del av karensavdraget och beräknas endast på första dagen i sjuklöneperioden.

Exempel 16, Karensavdrag för heltidsanställd arbetstagare med timlöneberäknad sjukfrånvaro

En arbetstagare som har en veckoarbetstid på 38,25 timmar och en månadslön på 25 000 kr insjuknar och är frånvarande ett arbetspass på 9 timmar. Löneavdrag per timme för arbetstagaren är 150,83 kr (enligt § 6 mom. 2.3.1).

Antalet timmar som karensavdraget ska räknas på är 20 % av 38,25 timmar = 7,65 timmar.

Månadslön		=	25 000,00
Sjukfrånvaro 9 timmar	9 x 150,83	=	- 1 357,47
Sjuklön	1 357,47 x 80 %	=	1 085,98
Karensavdrag	7,65 x 150,83 x 80 %	=	- 923,08
Summa		=	23 805,43

Karensavdraget för arbetstagaren i ovanstående exempel är 923,08 kr.

Exempel 17, Karensavdrag för deltidanställd arbetstagare med timlöneberäknad sjukfrånvaro

En arbetstagare som arbetar halvtid har en veckoarbetstid på 20 timmar och en månadslön på 12 500 kr insjuknar och är sjuk ett arbetspass vars längd är 8 timmar. Löneavdrag per timme för arbetstagaren är 75,42 kr (enligt § 6 mom. 2.3.1).

Antalet timmar som karensavdraget ska räknas på är 20 % av 20 timmar = 4 timmar.

Månadslön		=	12 500,00
Sjukfrånvaro 6 timmar	8 x 75,42	=	- 603,36
Sjuklön	603,36 x 80 %	=	482,69
Karensavdrag	4 x 75,42 x 80 %	=	- 241,34
Summa		=	12 137,99

Karensavdraget för arbetstagaren i ovanstående exempel är 241,34 kr.

Exempel 18, Karensavdrag för arbetstagare med timlöneberäknad sjukfrånvaro och O-tillägg blir sjuk och går hem del av dag

En arbetstagare med månadslön 25 000 kr har ett veckoarbetstidsmått på 40 timmar. Löneavdrag per timme för arbetstagaren är 150,83 kr (enligt § 6 mom. 2.3.1). Antalet timmar som karensavdraget ska räknas på är 20 % av 40 = 8 timmar.

Arbetstagaren insjuknar de sista två timmarna av ett arbetspass på 8 timmar. För insjuknandedagen skulle 540 kr i O-tillägg utgå i ersättning totalt. För de två timmar arbetstagaren insjuknar skulle 140 kr i O-tillägg ha utgått i ersättning.

		Lön	O-tillägg
Lön och särskilda ersättningar		25 000	540
Sjukfrånvaro 2 tim.	2 x 150,83	- 301,66	-140
Sjuklön 2 tim.	301,66 x 80%	241,33	
Sjuklön o-tillägg	140 x 80%		112
Karensavdrag	8 x 150,83 x 80%	- 965,31	- 112
Summa		= 23 974,36	400

I ovanstående exempel framgår att karensavdraget innehåller O-tillägg under dag 1 i sjuklöneperioden. Det totala karensavdraget i denna sjuklöneperiod blir 965,31 kr för lönen samt 112 kr för de särskilda ersättningarna, totalt 1 077,31 kr. Om arbetstagaren är tillbaka dagen efter kommer karensavdraget bli 353,33 kr (241,33 + 112) eftersom karensavdraget aldrig kan vara högre än den sjuklön som utbetalas. Om sjuklöneperioden däremot fortsätter så kommer det kvarvarande karensavdraget 723,98 kr (1 077,31 - 353,33) dras mot sjuklön dag 2 i sjuklöneperioden.

Hantering av gällande lokala kollektivavtal för timlöneberäkning

Lokala avtal om timlöneberäkning vid sjukfrånvaro har fortsatt giltighet men ska kompletteras med centralt framtagna bestämmelser om hur karensavdraget ska beräknas (§ 8 mom. 1.6).

Mom. 1:7

Till följd av införande av karensavdrag utgår skrivning om semesterlön och lön under ledighet i mom. 1:7. Ändringen gäller även b) och c) som utgår. Vid avbruten semester på grund av sjukledighet återgår arbetstagaren till ordinarie arbetstidsförläggning, varvid semesterlön inte längre kvarstår som grund till sjuklön.

Detta innebär att sjuklönen ska beräknas med utgångspunkt i arbetstagarens grundläggande arbetstidsförläggning. Det innebär att schemaläggning behöver finnas som speglar den verkliga arbetstiden, även under semester. Principen att avbryta semestern för sjukdom innebär även att sedvanligt underlag för sjuklön ska gälla enligt momentet.

Övergångsbestämmelser

Beräkning av karensavdrag enligt avtalet ska endast gälla för de sjuklöneperioder som har påbörjats efter den 31 december 2018.

Utifrån ändringen förtydligas här nedan i några exempel hur beslutet om karensavdrag hanterar övergångsbestämmelser gällande återinsjuknanderegeln (5 § SjLL) samt högriskskydd (6, 13 §§ SjLL) samt hur sjuklöneperioder som löper över årsskiftet hanteras. Karensavdrag ska räknas per insjuknandetillfälle, även om avdraget av olika orsaker delas upp.

Exempel 19, Återinsjuknande inom 5 dagar

Arbetstagaren sjukanmäler sig och karensdag dras för den 28 december 2018. Därefter är arbetstagaren fortsatt sjukledig till och med den 1 januari 2019, åter i arbete 2-3 januari för att sedan återinsjukna den 4 januari.

Hantering: Återinsjuknanderegeln i lagen om sjuklön anger att inget karensavdrag ska göras vid insjuknandet den 4 januari. Det beror på att en karensdag (28 december 2018) redan har dragits inom samma sjuklöneperiod.

Exempel 20, Karensavdrag vid mellanliggande annan ledighet

Arbetstagaren sjukanmäler sig och karensdag dras för den 21 december. Arbetstagaren är sedan sjukledig och sjuklön betalas ut för dag 2-12, fram till den 1 januari. Från den 2 januari har arbetstagaren planerad semesterledighet till och med den 31 januari, och begär inte heller till arbetsgivaren att få ändra semesterledighet till sjukledighet. Vid planerad återgång i arbete den 1 februari är arbetstagaren fortsatt sjukfrånvarande.

Hantering: Inget karensavdrag ska göras den 1 februari utifrån att karensdag redan dragits och ingen ny sjuklöneperiod påbörjas. Istället ska arbetstagaren anmäla sjukdom den 1 februari till försäkringskassan utifrån 4a § lagen om sjuklön.

Arbetstagaren har inte återgått helt i arbete minst en dag sedan senaste sjuklöneperiod, och därmed startar ingen ny sjuklöneperiod.

Exempel 21, Allmänt högriskskydd, antal tillfällen

En arbetstagare har under mars till december 2018 haft 10 sjukfrånvarotillfällen med avdrag för karensdag. Den 15 januari anmäler sig arbetstagaren sjukfrånvarande.

Hantering: Enligt 6 § lagen om sjuklön ska inte ytterligare karensavdrag göras utifrån att arbetstagaren redan har haft 10 avdragstillfällen senaste 12 månaders perioden, det s.k. allmänna högriskskyddet.

Exempel 22, Särskild högriskskydd, antal tillfällen

En arbetstagare har fått ansökan om särskilt högriskskydd godkänt av försäkringskassan för perioden 1 oktober 2018 till 31 januari 2019, och lämnat in beslutet till arbetsgivaren. Arbetstagaren har tre frånvarotillfällen under oktober till december 2018 där karensdag inte har dragits enligt beslutet. Den 7 januari sjukanmäler sig arbetstagaren igen.

Hantering: Utifrån beslut om särskilt högriskskydd ska inget karensavdrag göras. Arbetsgivaren kan i efterhand söka ersättning hos försäkringskassan för sjuklönekostnader gällande arbetstagaren. Sker däremot insjuknandet senare än den 31 januari ska sedvanligt karensavdrag göras.

Ordlista - Grunder för beräkning av lön i kollektivavtalet

<i>Fast kontant lön</i>	Löneformen kontant månadslön. Eventuella fasta lönetillägg behandlas också som fast kontant lön om inte annat överenskommits.
<i>Timlön</i>	Löneform till arbetstagare med anställning för kortare tid än 3 månader.
<i>Kalenderdagslön</i>	Fast kontant lön delat med antalet dagar i aktuell kalendermånad. Månadslön utbetalas för innevarande månad och medför att arbetstagaren har lön för samtliga kalenderdagar i månaden, även fridagar. Kalenderdagslön kan även gällande karensavdraget beräknas fram utifrån total timlön för månaden. Ett annat ord för kalenderdagslön är daglöneberäkning.
<i>Begränsningsperiod</i>	Den period under vilken arbetstiden förläggs. Begränsningsperioden kan vara samma som schemalägningsperiod, men en begränsningsperiod kan även innehålla flera schemalägningsperioder. För arbetstagare med ojämn arbetstid eller långa arbetspass kan det innebära olika antal arbetstimmar per vecka över flera veckor, men totalt för perioden uppfylls arbetstidsmålet.
<i>1,4-regeln</i>	Varje ledighet utan rätt till lön ska i löneberäkningshänseende bära sin del av antalet fridagar i begränsningsperioden. Kvoten 1,4 kommer från att dividera en kalendervecka med fem arbetsdagar (7/5). Denna kvot varierar utifrån antal arbetspass

	under en begränsningsperiod, exempelvis 28 dagar och 13 arbetspass, vilket då ger en kvot på 2,15. Kvoten beräknas till två decimaler.
<i>Särskilda ersättningar</i>	§ 3 mom. 4-5: Obekväm arbetstid samt jour och beredskap ingår som underlag till sjuklön (§ 8 mom. 1:6 d-e).
<i>Sjuklöneperiod</i>	Den period när arbetsgivaren betalar sjuklön till arbetstagaren enligt sjuklönelagen. Karensavdrag görs under denna period mot sjuklön.
<i>Karensavdrag</i>	Det avdrag som görs på arbetstagarens sjuklön vid sjukledighet enligt beräkning som framgår av kollektivavtal.
<i>Sjukperiod</i>	Period när arbetstagaren i oavbruten följd är frånvarande från arbetet på grund av sjukdom och har nedsatt arbetsförmåga.